

2010-11-23

Vårens stora utställning: *Lust & Last*

Den 24 mars 2011 öppnar Nationalmuseum utställningen *Lust & Last*, i tre salar och fem kabinett. Med över tvåhundra verk från 1500-talet fram till vår egen nutid, de flesta hämtade från museets egna, många gånger okända samlingar, speglas hur synen på sexualitet, dygd och moral förändrats under tidernas lopp.

Utställningen visar exempel från 1500- och 1600-talens religiöst färgade syn, där all sexuell förening enligt kyrkan bara kunde ske inom äktenskapet. Men det var stor skillnad på vad kyrkan förespråkade för allmänheten och vad eliten tog sig rätt att göra. Utställningen fortsätter med elitens syn på äktenskapet under 1700-talet - en institutionell företeelse där den verkliga passionen söktes på annat håll, det vill säga den motsatta uppfattningen mot vad kyrkan förespråkade. 1700-talet präglades av dubbelmoral: en moral för allmänheten och en för den upplysta eliten. Från 1800-talet är staden det centrala, där en massinflyttning till de större städerna många gånger ledde till anonymitet och prostitution. Det leder också till en produktion av dolda bilder för ett privat bruk, parallellt med en öppen men moraliserande konst.

I utställningen visas exempel på hur dygd och synd skildrats inom bildkonsten genom tiderna. I ett kabinett diskuteras hur unga flickor fostrades till dygdigt leverne för att bli åtråvärda hustrur. Här visas ett riktigt kyskhetsbälte, inlånat från Nordiska museet. En vägg i den första salen, *Med hull och hår*, visar målningar av kvinnors bakdelar, en erotisk anspelning som länge ansågs som syndig då kärleksakten mellan man och kvinna, förutom att den skulle ske inom äktenskapet, krävde ögonkontakt för att vara moraliskt sanktionerad. Erotiskt syndiga motiv möjliggjordes genom att konstnärerna skildrade mytologiska eller bibliska historier, ofta med moraliska undertoner som anspelade just på konsekvenserna av ett syndigt leverne.

I det äldre materialet ur museets egna samlingar, är det tydligt att de erotiska bilderna skapats för en manlig betraktare. Med de samtida verken som lånas in till utställningen, bland annat av Kristina Jansson, Gisela Schink och Lars Nilsson, ifrågasätts vem som äger blicken. Mycket av materialet som visas var tänkt för en mycket liten publik, men som idag ingår i en offentlig museisamling. Erotiskt laddade målningar från tidigt 1700-tal hängde ofta i privata rum i mannens domäner. Redan under mitten av 1800-talet tampades museipersonalen med problematiken att visa erotiskt eller sexuellt laddad konst. Från 1800-talets museer kan vi se

www.nationalmuseum.se

Södra Blasieholmshamnen, Stockholm

Telefon växel: 08-5195 4300

Nationalmuseum samarbetar med Accenture,

Fagerhults Belysning, Svenska Dagbladet,

Fältman & Malmén och Clarion Hotel Stockholm

PRESSMEDDELANDE FRÅN NATIONALMUSEUM

---

rent moraliserande inslag, där till exempel antika skulpturer fick specialtillverkade fikonlöv som dolde deras könsdelar. I utställningen figurerar även konst som tidigare knappt alls visats för publiken. Det rör sig bland annat om brevkorrespondens mellan konstnärerna Johan Tobias Sergel och Carl August Ehrensvärd, där de gör narr av en gemensam vän som åkt för att förlusta sig i Köpenhamn, en stad som lockade med sin anonymitet.

Utställningen pågår mellan 24 mars-14 augusti 2011.

Ytterligare information:

Ulf Cederlöf, utställningskommissarie, ucf@nationalmuseum.se, 08-5195 4402

Eva-Lena Bergström, medkommissarie samtidskonst, elbm@nationalmuseum.se

Anna Jansson, informatör, ajn@nationalmuseum.se, 08-5195 4391

Pressbilder: www.nationalmuseum.se/press

Katalog: I samband med utställningen publicerar vi en katalog med artiklar av Ulf Cederlöf, utställningskommissarie, Eva-Lena Bergström, medkommissarie, Solfrid Söderlind, medkommissarie, Karin Sidén, medkommissarie, Magnus Olausson, medkommissarie, Carina Burman, docent i litteraturvetenskap och Karin Hassan Jansson, fil. Dr. i historia. För utdrag ur katalogen, kontakta Anna Jansson, ajn@nationalmuseum.se, 08-5195 4391

Bildtext:

Louis Lagrenée d.ä., *Amor och Psyche*. Foto: Nationalmuseum.

Carl August Ehrensvärd, *Nidbild över Gustav IV Adolfs tillblivelse*. Foto: Nationalmuseum.

Jean Baptiste Regnault, *Sapho*. Foto: Nationalmuseum.

www.nationalmuseum.se

Södra Blasieholmshamnen, Stockholm

Telefon växel: 08-5195 4300

Nationalmuseum samarbetar med Accenture,

Fagerhults Belysning, Svenska Dagbladet,

Fältman & Malmén och Clarion Hotel Stockholm